

INTERREG PL-SK 2014 – 2020 V-A

Prioritná os: Ochrana a rozvoj prírodného a kultúrneho dedičstva cezhraničného územia

Názov projektu:

Vzdelávanie v oblasti ochrany kultúrneho dedičstva

Číslo mikroprojektu: INT/EK/PO/3/IV/A/0310

Vedúci partner: Krajské múzeum v Prešove

Partner projektu: Muzeum Okręgowe w Rzeszowie

Obdobie realizácie projektu:

01.02.2021 - 31.01.2022

Celková hodnota projektu:

37 613,40 €

Oprávnené výdavky:

37 613,40 €

Európsky fond regionálneho rozvoja – 85%	Prostriedky zo štátneho rozpočtu – 10%	Vlastný vklad – 5%
31 971,39 €	3 761,34 €	1 880,67 €

Základný cieľ projektu:

Obdobím otvorených hraníc spoločného projektu Európskej únie je dlhodobou povinnosťou vedeckých a odborných pracovníkov jednotlivých krajín prezentovať svoje vedecké poznatky za hranicami regiónu pôsobnosti múzeí. Hlavnou podstatou cezhraničnej spolupráce je výmena skúseností jednotlivých odborných činností, zvyšovanie odbornej profilácie múzeí, prezentácia vedeckých poznatkov na medzinárodnej úrovni a vzájomné obohacovania národov, tak ako to bolo pri spoločnom Európskom projekte skutočne prezentované. Dlhodobé ovplyvňovanie remeselných dielní v minulosti je v súčasnosti nezanedbateľná skutočnosť, ktorá nás núti hľadať spoločné analógie umeleckého remesla, dielní, vzájomné ovplyvňovanie pri tvorbe unikátneho zdedeného zbierkového fondu. Vytvorením metodického centra reštaurátorskej činnosti považujeme za hlavný výstup ovplyvňovania a zvyšovania

kreditu samotnej reštaurátorskej činnosti. Bude dlhodobým cezhraničným vzdelávacím výstupom vedeckých inštitúcií na obidvoch stranách republík. K vytvoreniu takéhoto centra je však nevyhnutné najmodernejšie technologické zariadenie reštaurátorskej dielne. Z toho dôvodu bude do múzea zakúpený vysokovýkonný ultrazvukový prístroj, ktorý umožňuje precízne reštaurátorské postupy. K práci s ním je potrebné zakúpiť aj stereomikroskop s výkonnými zobrazovacími funkciami. Edukáciu v rámci takýchto moderných technológií a reštaurátorských postupov zatiaľ neponúka žiadna inštitúcia a to ani za hranicami regiónu Prešovského kraja. Vzájomná škola reštaurovania odborných postupov, bádateľskej činnosti hľadaním v archívoch a sprístupňovaním je spoločným zámerom a pozitívnym príkladom medzinárodnej spolupráce pri tvorbe unikátneho. K realizácii tohto cieľa bude zakúpené vybavenie reštaurátorskej dielne, ktoré umožní najmodernejšie reštaurátorské postupy. Jeho možnosti budú demonštrované reštaurátormi, ktorí s ňou už majú skúsenosti.

Špecifické ciele:

- Jedným zo špecifických cieľov, ktorý prispeje k realizácii hlavného je kúpa zariadenia pre reštaurátorskú dielňu. Ide o špeciálne ultrazvukové zariadenie určené k reštaurovaniu rôznych druhov zbierkových predmetov. Zároveň je k práci s týmto zariadením potrebné zakúpiť špeciálny stereoskopický mikroskop.
- Ďalším špecifickým cieľom projektu je realizácia vzdelávacích cezhraničných seminárov, počas ktorých budú jeho absolventi edukovaní o využívaní spomínaných moderných zariadení a reštaurátorských postupov s ich využitím.

Cieľové skupiny:

- vzdelávacie zariadenia ponúkajúce odborné a celoživotné vzdelávanie a ich žiaci/študenti
- zamestnávateľia

Realizovaný projekt predpokladá vplyv na študentov stredných odborných škôl so študijným programom reštaurovanie a ich absolventov, študentov vysokých škôl v študijných odboroch reštaurovanie a ich absolventov, na odbornú verejnosť venujúcu sa záchrane a ochrane kultúrneho dedičstva, ale je venovaná aj širokej verejnosti. V prípade širokej verejnosti je cieľom projektu osveta a vzdelávanie v oblasti ochrany a rozvoja spoločného kultúrneho dedičstva.

Stručný opis projektu:

Na území celého východného Slovenska neexistuje kvalitné vzdelávacie centrum, ktoré by poskytovalo vzdelávanie v oblasti ochrany a záchrany kultúrneho dedičstva. Krajské múzeum v Prešove ako metodické centrum múzejnej činnosti považuje túto skutočnosť za prioritne nevyhovujúcu. Už od svojho vzniku sa inštitúcia venovala hlavne akvizičnej činnosti. Desaťročia zhromažďované zbierky umenia a umeleckého remesla sa reštaurujú primárne iba v samostatných reštaurátorských ateliéroch, mnohokrát za hranicami východného Slovenska, a to tradičnými reštaurátorskými metódami. V súčasnosti už existujú modernejšie reštaurátorské metódy a technológie, ktoré sú menej deštruktívne a s ktorými absolventi reštaurátorských študijných programov nemajú takmer žiadne skúsenosti. Nevyhnutným krokom k dosiahnutiu zlepšenia kvalitného vzdelávania študentov a absolventov reštaurátorských študijných programov je vybudovanie reštaurátorského ateliéru 21. storočia na pôde Krajského múzea v Prešove, ktorý bude zároveň aj miestom konzultácií odborných výstupov, prezentácií vedeckého bádania a poznatkov vyplývajúcich z výskumu počas reštaurovania. Bude miestom prvého kontaktu širokej verejnosti v rámci sprístupnenia a prezentácie vzácnych zbierok a akvizícií inštitúcie. Na základe pravidelne sa opakujúcich odborných seminárov z reštaurátorskej činnosti bude mať metodický a výchovný charakter pre široké masy všetkých vekových kategórií spoločnosti. Bude nenahraditeľným miestom poznania pravých zdedených hodnôt a sprístupnenia vedomostí získaných na základe odborných činností v ateliéri. Bude základným nástrojom priblíženia kultúrnych hodnôt vysoko

uznávaných remeselných činností remeselníkov v minulosti. V konečnom dôsledku sa z neho stane metodické centrum reštaurátorskej činnosti presahujúce hranice nielen Prešovského kraja.

Ide o individuálny projekt, ktorého financujúcim partnerom je Krajské múzeum v Prešove. Partnerom v projekte je Muzeum. Tento mikroprojekt je iba počiatočným krokom v plánovanej dlhodobej cezhraničnej spolupráci oboch partnerských múzeí na poli odborných činností a vzdelávania. Bude vytvorené metodické centrum, ktoré poskytne edukáciu a osvetu v oblasti záchrany kultúrneho dedičstva a tiež reštaurátorské práce s pomocou najmodernejších technológií. Vytvorenie takéhoto centra umožní lepšiu cezhraničnú spoluprácu odborných pracovníkov a výmenu skúseností pri reštaurovaní. Zároveň má vzbudiť u širokej verejnosti nielen predmetných regiónov záujem o záchranu ich kultúrneho dedičstva.

Úlohy v projekte

Úloha 1: Modernizácia reštaurátorskej dielne

Cieľom úlohy je modernizácia reštaurátorskej dielne Krajského múzea v Prešove, ktorá je situovaná v Rákociho paláci v Prešove. Do dielne budú zakúpené najmodernejšie zariadenia, ktoré umožnia nové reštaurátorské postupy. Konkrétne ide o stereo-mikroskop s výkonnými zobrazovacími funkciami Photosonic Nikon SMZ 745T a kompaktný vysokovýkonný ultrazvukový prístroj Sonotec ST – 360. Dôvodom kúpy takýchto technológií je ich absencia v širšom regióne a neznalosť reštaurátorských postupov spojených s ich využitím. Takúto technológiu nevlastní žiadna súkromná ani štátna inštitúcia na východnom Slovensku. Ich využitie umožnia edukáciu v najmodernejších a najmenej intenzívnych reštaurátorských postupoch. Práve vďaka tejto technológii získame nevyhnutný základ pre odborné vzdelávanie v oblasti jej využitia pri reštaurátorských prácach. Vzdelávanie bude možné realizovať vďaka účasti poľského partnera, ktorý ma s využívaním spomínanej technológie väčšie skúsenosti. Všetko zakúpené zariadenie bude označené nálepkami s integrovaným logom programu.

Úloha 2 : Vzdelávacie semináre v oblasti reštaurovania

Cieľom úlohy je zorganizovanie vzdelávacích seminárov, pri ktorých bude demonštrovaný priebeh a možnosti reštaurovania modernou technológiou na vybraných predmetoch. Prezentácia využitia techniky pri vzdelávacích seminároch bude realizovaná odborníkmi vybranými poľským partnerom, nakoľko v regióne Prešovského kraja a ani za jeho širšími hranicami nie sú osoby, ktoré s predmetnými technológiami pracujú. Cieľom týchto seminárov je edukácia a osвета v oblasti reštaurovania, a taktiež komparácia tradičných i moderných postupov reštaurovania. Reštaurovanie vybraných predmetov bude realizované vybranými expertmi na základe návrhov na reštaurovanie, ktoré vypracujú kurátori predmetných zbierok. Vybrané predmety budú zreštaurované pomocou zakúpených technológií a reštaurátorské postupy budú prezentované v rámci vzdelávacích seminárov. Edukáciou v oblasti reštaurovania týmito najmodernejšími technológiami, ktorá v širšom regióne chýba, vznikne moderné metodické centrum 21. storočia. Všetky semináre budú zaznamenané formou video-záznamov, z ktorých budú vytvorené edukačné videá v dvoch jazykových mutáciách (PL a SVK), dostupné na webových stránkach oboch partnerských múzeí. Z týchto videí bude vytváraná databáza, ktorá bude naďalej rozširovaná. Úloha bude propagovaná v rámci webovej stránky múzea, video-záznamov z reštaurovania a seminárov a taktiež prostredníctvom sociálnych sietí a masmédií.